

Onder embargo tot 07:00 CEST (05:00 UTC), 3 juli 2023

Nevi PMI[®] Productiesector Nederland

Juni laat grootste verslechtering bedrijfsomstandigheden zien in meer dan drie jaar

Hoofdpunten

Een van de grootste dalingen ooit van het aantal nieuwe orders

Eerste afname werkgelegenheid sinds oktober 2020

Grootste daling inkooprijzen sinds mei 2009

Er was in de Nederlandse productiesector aan het eind van het tweede kwartaal opnieuw sprake van krimp, naar verluidt als gevolg van een verslechtering van de vraag. Zowel de productieomvang als het aantal nieuwe orders nam af en deze daling van het aantal orders was een van de grootste ooit. De bedrijven reageerden op de vraaguitval door hun personeelsbestand aan te passen, wat resulteerde in de eerste daling van de werkgelegenheid sinds oktober 2020.

Tegelijkertijd zorgde de aanhoudende zwakke vraag voor enige verlichting van de kostendruk. De inkooprijzen daalden in de grootste mate in ruim 14 jaar, terwijl de bedrijven hun verkoopprijzen voor de tweede opeenvolgende maand verlaagden.

De Nevi PMI[®] voor de Nederlandse productiesector is een samengestelde indicator die met één cijfer de stand van zaken in de productiesector weergeeft en wordt samengesteld aan de hand van indicatoren voor nieuwe orders, productieomvang, werkgelegenheid, levertijden en voorraad ingekochte materialen. De PMI daalde van 44.2 in mei naar 43.8 in juni, wat wijst op de tiende achtereenvolgende maand waarin de bedrijfsomstandigheden in de Nederlandse industrie verslechterden. Deze daling was bovendien fors en de grootste in ruim drie jaar.

Uit de gegevens blijkt dat de teruggang in de sector het gevolg was van een wijdverbreide daling van de vraag. Dit werd benadrukt door de aanhoudende en snelle daling van het aantal ontvangen nieuwe orders in juni. Deze laatste daling was bovendien een van de grootste sinds het begin van dit onderzoek. De buitenlandse vraag was eveneens zwak. Het aantal nieuwe exportorders daalde voor de elfde maand op rij en deze daling was aanzienlijk. De respondenten maakten

PMI Productiesector Nederland
seizoensmatig aangepast, >50 = verbetering t.o.v. de vorige maand

Bron: Nevi, ABN AMRO, S&P Global PMI.
De gegevens werden verzameld van 12 - 22 juni 2023.

regelmatig melding van lagere orderaantallen uit belangrijke markten zoals de VS.

De zwakkere klantvraag had aan het eind van het tweede kwartaal ook gevolgen voor de productie bij de Nederlandse industriële bedrijven. De productieomvang was voor de vierde achtereenvolgende maand kleiner en deze afname was aanzienlijk.

De aanhoudende dalingen van de productieomvang en het aantal ontvangen nieuwe orders leidden in juni tot kleinere personeelsbestanden in de Nederlandse productiesector. Deze afname was de eerste sinds oktober 2020, maar bleef gering. De panelleden schreven de daling toe aan een combinatie van vrijwillig vertrekkende personeelsleden en een vermindering van het aantal tijdelijke medewerkers.

Ondanks de daling van de werkgelegenheid, was er in juni opnieuw sprake van overcapaciteit in de productiesector. De hoeveelheid onvoltooid of nog niet uitgevoerd werk nam voor de vijfde maand op rij af en deze afname was de grootste ooit sinds deze vraag in oktober 2002 voor het eerst werd gesteld. De panelleden gaven aan dat de kleinere achterstanden vooral het gevolg waren van het lagere aantal nieuwe orders.

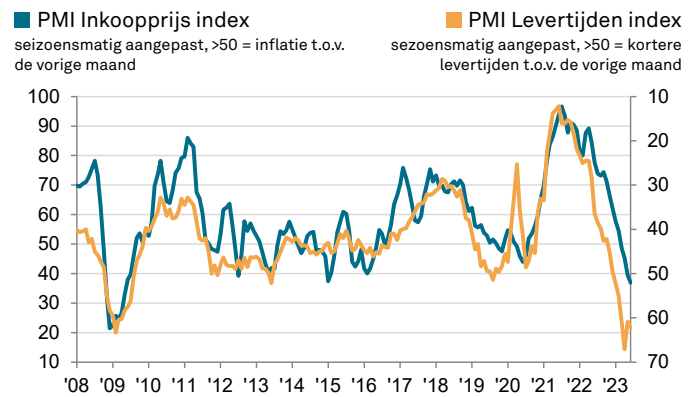
De vraaguitval zorgde ervoor dat de bedrijven hun inkoopactiviteiten terugschroefden en hun voorraadniveaus naar beneden bijstelden. De hoeveelheid ingekocht materiaal daalde in juni fors en de materiaalvoorraad was voor de vijfde maand op rij kleiner. De voorraad gereed product daalde voor de negende achtereenvolgende maand en in aanzienlijke mate.

Aan de aanbodzijde blijkt uit de laatste gegevens dat de druk op de capaciteit wederom afnam met een zesde verbetering van de prestatie van leveranciers en deze verbetering

was bovendien aanzienlijk. De panelleden schreven de kortere levertijden vaak toe aan de zwakke vraag en de daaropvolgende verbetering van de beschikbaarheid van materialen.

De zwakke vraag leidde ook in juni tot een verdere daling van de kostendruk. De daling van inkooprijzen was een van de grootste ooit en er was opnieuw sprake van een daling van de verkoopprijzen. De respondenten gaven aan dat de belangrijkste redenen voor de kostendalingen de lagere grondstof- en energieprijzen waren.

Tot slot was het optimisme in juni bij de Nederlandse productiebedrijven over het komende jaar opnieuw minder groot. De stemming was nog steeds positief, maar het bedrijfsvertrouwen was het laagst sinds november vorig jaar. Toch maakten de respondenten melding van diverse groeikansen voor het komende jaar, waaronder de hoop op een herstel van de klantvraag, capaciteitsinvesteringen en de ontwikkeling van nieuwe producten.

Commentaar

Albert Jan Swart, sectoreconoom industrie bij ABN AMRO, geeft het volgende commentaar:

“De Nevi Inkoopmanagersindex voor de Nederlandse industrie is verder gedaald, van 44.2 in mei naar 43.8 in juni. De vraag is nog steeds zeer zwak. Het aantal nieuwe orders is in hoog tempo verder gedaald. De orderportefeuilles slonken zelfs in het hoogste tempo sinds 2009, tijdens de kredietcrisis.

De mondiale economie lijkt vaart te hebben verloren door de hoge inflatie en stijgende rente. Vorig jaar verzwakte de vraag al doordat ondernemingen begonnen overtollige voorraden af te bouwen. Dit is een tijdelijk fenomeen, maar het zogenoemde ‘bullwhip-’ of ‘zweepslag-effect’ is abnormaal sterk doordat tijdens de pandemie grote voorraden waren ontstaan, en tegelijkertijd de rente snel begon te stijgen.

De hogere rente heeft duidelijk vat gekregen op de investeringen. De vraag naar bouwmaterialen is snel aan het dalen door een daling van het aantal nieuwbouwprojecten.

Ook de vraag naar machines en apparaten is zwak. De combinatie van hogere materiaalkosten, de gestegen rente en lage economische groei heeft investeren veel minder aantrekkelijk gemaakt. Vooral de vraag naar energie-intensieve materialen is zwak, doordat afnemers worstelen met de hogere prijzen en Nederlandse fabrieken moeilijker kunnen concurreren met concurrenten in andere werelddelen.

Hoewel veel ondernemingen in sommige industriële branches nog grote orderboeken hebben, zoals de machine-industrie en de vrachtwagenindustrie, zijn ondernemingen nog steeds hun productie aan het verlagen, vermoedelijk omdat het aantal nieuwe orders snel afneemt. Volgens het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) is de industriële productie in april met 3 procent gedaald. Uit voorlopige cijfers blijkt dat vooral de machine-industrie de productie beperkte. Helaas wijst de Nevi Inkoopmanagersindex voor de Nederlandse industrie erop dat de neergang voorlopig nog niet voorbij is.”

Contact

ABN AMRO
Albert Jan Swart
Sectoreconoom Industrie
T: +31 6 41 44 96 81
albert.jan.swart@nl.abnamro.com

Nevi
Anne-Marie Sleurink
Communicatie Adviseur
T: + 31 6 20 03 38 18
a.sleurink@nevi.nl

S&P Global Market Intelligence
Laura Denman
Econoom
T: +44 134 432 7221
laura.denman@spglobal.com

S&P Global Market Intelligence
Sabrina Mayeen
Corporate Communication
T: +44 (0) 7967 447030
sabrina.mayeen@spglobal.com

Ontvangt u liever geen persberichten van S&P Global, email dan katherine.smith@spglobal.com. Voor ons privacybeleid klikt u [hier](#).

Methodologie

Het Nevi PMI® rapport voor de Nederlandse productiesector wordt samengesteld door IHS Markit en is gebaseerd op gegevens die dmv van het invullen van een enquête aangeleverd wordt door een panel dat bestaat uit inkoopmanagers van ongeveer 350 bedrijven in de productiesector. De bedrijven in het panel zijn gestratificeerd naar sector, aantal werknemers en bijdrage aan het BBR. Het eerste onderzoek vond plaats in maart 2000.

De gegevens worden in de tweede helft van iedere maand verzameld en zijn gebaseerd op de verandering die heeft plaatsgevonden ten opzichte van de vorige maand. Er wordt voor iedere variabele een diffusie index berekend. Deze index is de som van het percentage dat 'hoger' geantwoord heeft plus de helft van het percentage dat 'gelijk' geantwoord heeft. De indexen variëren tussen 0 en 100, waarbij een cijfer boven de 50 wijst op een toename ten opzichte van de vorige maand, en een cijfer onder de 50 op een daling. Deze indexen worden vervolgens seizoensmatig aangepast.

De hoofdex is de Purchasing Managers' Index® (PMI). De PMI is een gewogen gemiddelde van de vijf volgende individuele deelindexen (wegingen tussen haakjes): Nieuwe orders (30%), Productie (25%), Werkgelegenheid (20%), Levertijden (15%) en Voorraad ingekochte materialen (10%). De Levertijden index is geïnverteerd zodat deze in een vergelijkbare richting fluctueert als de andere indexen.

De onderliggende onderzoeksgegevens worden na publicatie niet aangepast, maar soms kunnen de seizoensmatige factoren gereviseerd worden indien dit noodzakelijk is en dit heeft vervolgens gevolgen voor de onderliggende gegevensreeksen.

Voor meer informatie over de PMI onderzoeksmethodologie kunt u contact opnemen met economics@ihsmarkit.com.

PMI

De Purchasing Managers' Index® (PMI®) onderzoeken zijn nu beschikbaar voor meer dan 40 verschillende landen alsmede voor belangrijke regio's zoals de Eurozone. Het zijn de meest op de voet gevolgde zakelijke onderzoeken in de wereld en worden gebruikt door centrale banken, financiële markten en zakelijke beleidsvormers vanwege de up-to-date, accurate en vaak unieke maandelijkse indicatoren van economische tendensen. [ihsmarkit.com/products/pmi.html](https://www.ihs.com/products/pmi.html)

Disclaimer

Alle rechten van intellectueel eigendom voor de gegevens in dit document berusten bij S&P Global of worden door S&P Global onder licentie gebruikt. Niets uit deze uitgave mag worden vervoelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopiëren, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van S&P Global. S&P Global is niet aansprakelijk voor de inhoud van dit rapport en aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor eventuele fouten, onnauwkeurigheden of weglatingen. S&P Global is voorts niet aansprakelijk voor schade die direct of indirect ontstaat door het gebruik van de gegevens in deze uitgave. PMI® en Purchasing Managers' Index® zijn geregistreerde handelsmerken van Markit Economics Limited of worden door Markit Economics Limited en/of verwante ondernemingen onder licentie gebruikt.

De Inhoud van dit rapport wordt gepubliceerd door S&P Market Intelligence en niet door S&P Global Ratings – een afzonderlijk beheerde divisie van S&P Global. De reproductie van informatie, gegevens of materiaal, met inbegrip van ratings ('Inhoud') in welke vorm dan ook, is verboden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de betrokken partij. Deze partij, haar verwante ondernemingen en leveranciers ('Aanbieders van inhoud') staan niet garant voor de juistheid, toereikendheid, volledigheid, tijdigheid of beschikbaarheid van Inhoud en zijn niet verantwoordelijk voor eventuele fouten of weglatingen (nalatig of anderszins), ongeacht de oorzaak, of voor de resultaten die zijn verkregen door het gebruik van dergelijke inhoud. In geen enkel geval zijn aanbieders van inhoud aansprakelijk voor schade, kosten, uitgaven, juridische kosten of verliezen (inclusief gedeerde inkomsten, gedeerde winst en alternatieve kosten) in verband met het gebruik van de inhoud.

Nevi

Nevi® is de 3e inkoopvereniging ter wereld en is sinds 1956 hét kennisnetwerk voor inkoop en supply management, met ruim 6.500 inkoopprofessionals. Nevi maakt inkoopkennis toegankelijk voor iedereen die betrokken is bij het inkoopproces en organiseert (inter) nationale congressen, netwerkbijeenkomsten, gediplomeerde vakopleidingen en nationale en internationale maatwerk (incompany) trainingen. Nevi heeft als eerste inkooporganisatie de Global Standard ontvangen voor haar inkoopopleidingen. Zij heeft een Research Commissie en subsidieert hoogleraren, lectoren en promovendi. De Nevi Gedragscode is leidend in het vakgebied. Kijk voor meer informatie over de activiteiten en lidmaatschap op www.nevi.nl.

Exemplaren van het NEVI Purchasing Managers' Index rapport zijn via Nevi te verkrijgen voor 319 euro per jaar (tarief Nevi-leden) / 469 euro per jaar (tarief niet-leden). Prijzen zijn exclusief BTW.

Bezoekadres: Landgoed de Breul, Arnhemse Bovenweg 160, 3708 AH ZEIST

T: + 31 (0)88 33 00 700 E: info@nevi.nl www.nevi.nl

ABN AMRO

ABN AMRO bedient klanten binnen retail, private banking en corporate banking. We richten ons voornamelijk op Noordwest-Europa. In Nederland bieden we klanten een uitgebreid en compleet pakket aan producten en diensten via verschillende kanalen, zoals de Mobiel Bankieren-app en Internet Bankieren. We willen de overgang naar een inclusieve, circulaire en duurzame maatschappij versnellen. Bij alles wat we doen, bekijken we of het beter kan. Met onze producten en diensten hebben we impact op de levens van miljoenen mensen. Of we nu bijdragen aan de overgang naar een circulaire of duurzame economie, of starters helpen bij de financiering van een eerste huis: we bouwen mee aan een betere toekomst. Onze purpose: banking for better, for generations to come. Zie voor meer informatie onze website: <https://www.abnamro.nl/nl/zakelijk/>

S&P Global

S&P Global (NYSE: SPGI) verschaft essentiële informatie en inzichten. Wij stellen overheden, bedrijven en particulieren in staat om op basis van de juiste gegevens, expertise en bijbehorende technologie vol overtuiging beslissingen te nemen. Van hulp aan onze klanten bij het beoordelen van nieuwe investeringen tot begeleiding van klanten bij ESG (Environmental, Social & Governance) en de energietransitie in de toeleveringsketens – wij scheppen nieuwe kansen, dragen oplossingen aan voor uitdagingen en stimuleren de vooruitgang voor de wereld.

Een groot aantal van de meest toonaangevende organisaties wereldwijd komt naar ons toe voor beoordelingen van kredietwaardigheid, benchmarks, analyse en workflowoplossingen in de mondiale kapitaal-, goederen en automobiemarkten. Al ons aanbod is erop gericht om vandaag wereldwijd vooraanstaande bedrijven te helpen met de planning voor morgen. www.spglobal.com